

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 221/2023
08.03.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Милене Рашић, Дубравке Дамјановић, Мирољуба Томића и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету малолетног АА и др, због кривичног дела неовлашћено коришћење туђег возила у саизвршилаштву из члана 213. став 1. у вези члана 33. Кривичног законика и др, одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца малолетног АА-адвоката Драгана Воларевића и браниоца малолетног, сада пунолетног ББ-адвоката Саше Јефтића, поднетим против правноснажних решења Вишег суда у Новом Саду Км бр 137/21 од 25.08.2022. године и Апелационог суда у Новом Саду Кжм1 бр 93/22 од 06.12.2022. године, у седници већа одржаној дана 08. марта 2023. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани захтеви за заштиту законитости браниоца малолетног АА-адвоката Драгана Воларевића и браниоца малолетног, сада пунолетног ББ-адвоката Саше Јефтића, поднети против правноснажних решења Вишег суда у Новом Саду Км бр 137/21 од 25.08.2022. године и Апелационог суда у Новом Саду Кжм1 бр 93/22 од 06.12.2022. године, у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се исти захтеви у осталом делу **ОДБАЦУЈУ**.

Образложење

Решењем Вишег суда у Новом Саду Км бр 137/21 од 25.08.2022. године, према малолетном АА и малолетном, сада пунолетном ББ су због извршења кривичног дела неовлашћено коришћење туђег возила у саизвршилаштву из члана 213. став 1. у вези члана 33. КЗ и кривичног дела крађа у саизвршилаштву из члана 203. став 1. у вези члана 33. КЗ изречене васпитне мере – посебне обавезе да се без накнаде укључе у рад хуманитарних организација или у послове социјалног, локалног или еколошког садржаја, с тим што је према малолетном АА ова васпитна мера – посебна обавеза изречена у трајању од 70 часова у периоду од 6 месеци, а према малолетном, сада пунолетном ББ у трајању од 30 часова у периоду од 6 месеци. Малолетници су истовремено упозорени да у

случају неиспуњења ове посебне обавезе она може бити замењена неком другом обавезом, односно другом васпитном мером.

Истим решењем, према малолетном АА је због кривичног дела одузимање туђе ствари из члана 211. став 1. КЗ, а према малолетном, сада пунолетном ББ због кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 1. тачка 1. КЗ на основу члана 78. став 2. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица у вези члана 422. тачка 1) ЗКП, обустављен поступак, а на основу члана 79. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица одређено је да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Решењем Апелационог суда у Новом Саду Кжм1 бр 93/22 од 06.12.2022. године, одбијене су као неосноване жалбе браниоца малолетног АА и малолетног, сада пунолетног ББ, а решење Вишег суда у Новом Саду Км бр 137/21 од 25.08.2022. године, потврђено.

Против наведених правноснажних решења, захтеве за заштиту законитости поднели су:

-бранилац малолетног АА-адвокат Драган Воларевић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, конкретно због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, те због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) и 3) ЗКП, с тим што из образложења произилази да је захтев поднет и због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, односно повреде члана 440. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд укине побијана решења и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање или да побијана решења преиначи, тако што ће малолетног АА „ослободити од одговорности“ или му евентуално изрећи другу васпитну меру, односно васпитну меру у краћем трајању;

-бранилац малолетног ББ-адвокат Саша Јефтић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, конкретно због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП и из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, те због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) и 3) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд укине побијана решења и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање или да побијана решења преиначи, тако што ће малолетника ослободити одговорности или му евентуално изрећи другу васпитну меру, односно васпитну меру у краћем трајању.

Врховни касациони суд је доставио примерак поднетих захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП) и у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и бранилаца малолетног АА и малолетног, сада пунолетног ББ, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), након разматрања списка предмета и правноснажних решења против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, те након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтеви су неосновани у делу који се односи на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док су у осталом делу недозвољени, односно немају законом прописан садржај.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и бранилац малолетног АА и бранилац малолетног, сада пунолетног ББ, у захтевима за заштиту законитости истичу да су нижестепена решења заснована на доказу на коме се не могу заснивати, а као незаконит доказ означавају записнике о саслушању малолетних АА и ББ у својству осумњичених лица, који су сачињени у Полицијској станици Бачка Паланка, с обзиром на то да малолетно лице не може бити саслушано у полицији од стране радника полиције у својству осумњиченог, сходно одредби члана 60. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица.

Основано се у поднетим захтевима истиче да је у конкретном случају поступљено супротно одредби члана 60. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица, обзиром да према цитираној законској одредби полиција има право да од малолетника прикупља обавештења у присуству родитеља, усвојиоца, односно стараоца, при чему то обавља полицајац за малолетнике који је стекао посебна знања из области права детета и преступништва младих, док никако нема овлашћења да саслушава малолетника у својству осумњиченог лица, нити малолетник у кривичном поступку може имати својство осумњиченог, окривљеног, оптуженог или осуђеног лица.

Наиме, малолетни АА дана 26.09.2020. године, а малолетни ББ дана 25.08.2021. године, саслушани су у својству осумњичених лица пред овлашћеним службеним лицима ПУ Бачка Паланка, како то произилази из наведених записника, те ови записници представљају доказе на којима се правноснажна одлука не може заснивати.

Међутим, по оцени Врховног касационог суда, иако се ради о незаконито прибављеним доказима, нижестепеним решењима није учињена апсолутно битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, будући да ова процесна повреда не доводи до укидања пресуде уколико је с обзиром на друге доказе очигледно да би и без тог доказа била донета иста пресуда.

Ово стога што се правноснажна решења заснивају на доказима изведеним у току поступка – на записнику о увиђају места догађаја ПУ Нови Сад, ПС Бачка Паланка са фотодокументацијом, извештају Центра за социјални рад Бачка Паланка, те исказима оштећеног ВВ, сведока ГГ, ДД и ЂЂ, те исказу представника Центра за социјални рад Бачка Паланка Љиљане Филиповић, а не само спорним исказима малолетника.

Наиме, из наведених доказа, а пре свега из исказа сведока ГГ, произилази да је исти детаљно описао предметни догађај, као и то да се предметни догађај одиграо управо на начин како је то описано у предлогу за изрицање кривичне санкције Вишег јавног тужиоца у Новом Саду Ктм 383/20 од 24.11.2021. године према малолетнима АА и ББ, а што је и наведено у образложењу првостепеног решења на страни осам, став седми и

страни девет, став 1-5, па је стога очигледно да би и без исказа малолетника у полицији била донета иста одлука у конкретном случају.

Из наведених разлога, налазећи да нижестепена решења нису донета уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, захтеви за заштиту законитости бранилаца малолетног АА и малолетног, сада пунолетног ББ у овом делу одбијени су као неосновани.

У осталом делу, исти захтеви су одбачени као недозвољени, односно због тога што немају законом прописан садржај.

Наиме, у оба поднета захтева, као разлог подношења, само формално се наводи повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, а из образложења оба захтева произилази да с тим у вези браниоци указују на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање истицањем да у конкретном случају није на несумњив начин утврђена кривична одговорност малолетних АА и ББ, обзиром да „нису користили туђе возило уз знање да за то не постоји пристанак власника возила“, будући да им је сведок ГГ рекао да су то кола његовог деде и да им је исти дао кључ како би се провозао, уз сопствени закључак да у току доказног поступка није на несумњив начин утврђено да су њих двојица узели алат из предметног возила ради прибављања противправне имовинске користи.

Поред тога, у захтеву за заштиту законитости браниоца малолетног, сада пунолетног ББ истиче се да се у погледу кривичног дела крађа из члана 203. став 1. у вези члана 33. КЗ може применити члан 18. КЗ, обзиром да се ради о делу малог значаја, што би представљало повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП у вези члана 18. КЗ. Међутим, бранилац у захтеву не образлаже због чега би предметно кривично дело представљало дело малог значаја, већ с тим у вези наводи да малолетни ББ није знао да је предметно возило прибављено на противправни начин, да није поступао са умишљајем, нити проузроковао штетне последице, као и да није доказано да је неовлашћено користио туђе возило. По оцени овог суда, изложеним наводима захтева указује се на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и погрешну оцену доказа, односно на повреду одредаба члана 440. ЗКП.

Поред тога, у оба поднета захтева наводи се да су нижестепена решења донета уз повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, због које повреде је подношење захтева за заштиту законитости дозвољено окривљенима преко бранилаца. Међутим, ни у једном захтеву не наводи се конкретно у чему се ова повреда закона састоји, већ се с тим у вези истиче да се према малолетницима сврха изрицања васпитних мера могла постићи неком другом, блажом мером, односно посебном обавезом у краћем трајању, којим наводима, дакле, указује на повреду закона из члана 441. став 1. ЗКП, а због које повреде такође у смислу члана 485. став 4. ЗКП није дозвољено подношење овог ванредног праваног лека окривљенима преко бранилаца.

Најзад, у образложењу захтева за заштиту законитости браниоца малолетног АА истиче се да су нижестепена решења донета уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП и уз повреду закона из члана 440. ЗКП.

Имајући у виду да се у уводу поднетих захтева само формално указује на повреду закона због којих је подношење захтева дозвољено окривљенима преко брако бранилаца (из члана 439. тачка 2) и 3) ЗКП), док се с тим у вези у образложењу указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреду члана 440. ЗКП, те на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП и на повреду одредаба члана 441. став 1. ЗКП, које повреду у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП не представљају дозвољене разлоге за подношење овог ванредног правног лека окривљенима преко бранилаца, то је Врховни касациони суд поднете захтеве у овом делу одбацио као недозвољене.

Захтев за заштиту законитости браниоца малолетног, сада пунолетног ББ, у делу у којем се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП, одбачен је јер нема законом прописан садржај.

Наиме, и поред тога што бранилац у уводу истиче ову повреду закона, због које је подношење захтева за заштиту законитости дозвољено окривљенима преко бранилаца, у образложењу захтева не указује у чему се ова повреда састоји, па како је одредбом члана 484. ЗКП прописана обавеза навођења у захтеву за заштиту законитости разлога за његово подношење, а што у случају истицања повреду закона подразумева не само одређење о којој повреди закона је реч, већ и образложење у чему се та повреда конкретно састоји, имајући у виду да се у складу са одредбама члана 489. став 1. ЗКП Врховни касациони суд креће само у границама поднетог захтева, односно разлога, дела и правца побијања и не може по службеној дужности испитивати у чему се евентуална повреда закона састоји, то је поднети захтев у овом делу одбачен, јер нема законом прописан садржај у смислу члана 484. ЗКП.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП у делу у којем су захтеви одбијени као неосновани, а на основу члана 487. став 1. тачка 2) и 3) у делу у којем су захтеви одбачени као недозвољени, односно због тога што немају законом прописан садржај, донета је одлука као у изреци пресуде.

**Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.**

**Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**